

SPRAWOZDANIE z działalności w roku 2012

1) Dane Fundacji:

pełna nazwa : Fundacja "Centrum im. Prof. Bronisława Geremka".
siedziba : 00-538 Warszawa, ul. Wilcza 9a lok.7
rejestracja : 16.12.2008 r., Krajowy Rejestr Sądowy nr 0000319089
regon : 141716380
zarząd : dwuosobowy

Jolanta Małgorzata Kurska
zam. .ul. Karłowatej Sosny 5
05-532 Pilawa

Maria Magdalena Starzewska
zam. ul. Za łakami 1/78
02-798 Warszawa

cele statutowe :

1. Organizowanie i finansowanie konferencji, wykładów, seminariów, sympozjów, wystaw, odczytów, szkoleń i spotkań, jak również innych form działalności oświatowej i edukacyjnej.
2. Organizowanie obozów i spotkań studentów, naukowców oraz osób z różnych środowisk naukowych, kulturalnych i politycznych oraz z różnych państw.
3. Aktywizowanie ludzi nauki oraz społeczeństwa do podejmowania działań służących celom Fundacji.
4. Podejmowanie działalności wspierającej dialog między różnymi środowiskami i państwami.

5. Finansowanie stypendiów naukowych, organizowanie konkursów, fundowanie nagród.
6. Zakładanie i prowadzenie bibliotek poświęconych propagowaniu myśli europejskiej.
7. Współpraca, wspieranie oraz finansowanie instytucji naukowych, organizowanie nowych, których cel działania jest zbieżny z celami Fundacji.
8. Publikacje wygłoszonych wykładów, odczytów, prezentacji, skryptów i innych materiałów zgodnych z celami Fundacji, prowadzone w sposób niedochodowy.
9. Współpraca z organami administracji państwowej i samorządowej.
10. Współpraca z osobami i instytucjami krajowymi i zagranicznymi prowadzącymi działalność w zakresie objętym celem Fundacji.
11. Promocja i organizacja akcji propagujących idee Fundacji.

2) Opis działalności statutowej:

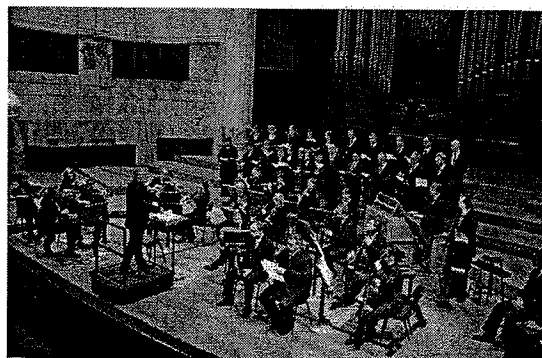
Fundacja w roku 2012 prowadziła działalność w 3 obszarach - promocja dorobku i osoby Bronisława Geremka, sprawy zagraniczne oraz edukacja. Kontynuowano ponadto dotychczasowe projekty: katalogowanie księgozbioru i archiwum Bronisława Geremka, wykłady w czytelni, projekty wydawnicze, programy edukacyjne dla uczniów i nauczycieli, debaty otwarte na uniwersytecie, międzynarodową konferencję dedykowaną prof. Geremkowi, projekt polsko-litewski.

Fundacja rozpoczęła również nowe przedsięwzięcia takie jak: konkurs historyczny „Olimpiada Solidarności. Dwie dekady historii” oraz organizację wystawy fotograficznej zakazanej chińskiej artystki Liu Xia. W bieżącym roku opublikowany został wybór tekstów europejskich Bronisława Geremka „Nasza Europa”; do końca roku 2012 ukaże się także tom „Eseje polityczne Istvána Bibó”.

W 2012 r. przypadła 80 rocznica urodzin Patrona fundacji, która została uhonorowana uroczystym wykładem oraz koncertem w Filharmonii Narodowej.

I. PROMOCJA DOROBKU I OSOBY BRONISŁAWA GEREMKA

1. Obchody 80. rocznicy urodzin Profesora Bronisława Geremka
 - Wykład prof. Jerzego Jedlickiego *Jak nazwą XXI wiek?*, 21marca 2012 r. Aula Starej Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Patronat nad wydarzeniem objęła J.M. Rektor UW, prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow, spotkanie poprowadził Jarosław Kurski. Zapis wideo jest dostępny na stronie www.geremek.pl.

- **Uroczysty koncert w Filharmonii Narodowej** - Pasję wg św. Jana Johanna Sebastiana Bacha wykonali: Le Concert Lorrain, Nederlands Kamerkoor oraz soliści Ruth Ziesak, Andreas Scholl, Eric Stoklossa, James Gilchrist, Dietrich Henschel, York Felix Speer. Koncert poprowadził Christoph Prégardien. Po koncercie fundacja zorganizowała we Foyer Filharmonii uroczysty wieczór dedykowany pamięci Patrona. Wzięli w nim udział m. in. Małżonka Prezydenta RP, Pani Anna Komorowska, Marszałek Senatu, Pan Bogdan Borusewicz, przyjaciele, byli współpracownicy i rodzina Bronisława Geremka.

2. Wieczór poświęcony pamięci prof. Geremka

2 czerwca 2012 r. w Łazienkach Królewskich w Warszawie odbyły się obchody **3. rocznicy powstania Fundacji Centrum im. Profesora Bronisława Geremka**. Data corocznie obchodzonej uroczystości nawiązuje do wyborów czerwcowych 89 roku. Oprócz celu jakim jest uczczenie pamięci Profesora wieczór ten jest również wydarzeniem promocyjnym samej fundacji. Na program złożyły się: koncert „Soyka Kwintet” w Teatrze Stanisławowskim oraz uroczysta kolacja w Pałacu na Wyspie. W wydarzeniu wzięło udział 100 osób, byli to partnerzy finansowi oraz instytucjonalni fundacji.

3. Projekty wydawnicze

W 2012 r. przy współpracy z wydawnictwem Universitas został wydany **zbiór artykułów Bronisława Geremka na tematy europejskie**. Książka pod tytułem *Nasza Europa* ukazała się w październiku br. Wybór tekstów poprzedzony został gruntowną kwerendą w zbiorach fundacji, bibliotekach i zasobach internetowych. Tom poprzedzony jest wstępem Aleksandra Smolara.

W bieżącym roku przygotowany do druku został również **zbiór esejów Istvána Bibó**. W książce obok znanej polskim czytelnikom *Kwestii żydowskiej* znajdują się niepublikowane dotąd teksty: *Nędza małych państw wschodnioeuropejskich*, *Przyczyny i dzieje niemieckiej hysterii politycznej* oraz *Sens europejskiego rozwoju społecznego*. Książka znajdzie się na rynku księgarskim pod koniec bieżącego roku.

Przygotowywana jest publikacja zatytułowana **Alfabet Profesora Geremka**. Będzie to **wybór wypowiedzi prof. Bronisława Geremka** na tematy aktualne dla współczesnego życia społeczno-politycznego. Alfabet obejmie ok. 50 haseł przedmiotowych i osobowych, które zostaną skonstruowane z fragmentów opublikowanych książek, esejów, szkiców, przemówień prof. Bronisława Geremka oraz udzielonych przez niego wywiadów. Wśród haseł przedmiotowych znajdują się takie jak: demokracja, historia, społeczeństwo, nauka, „Solidarność”, opozycja.

4. Ścieżka edukacyjna Warszawa profesora Geremka - kontynuacja prac z poprzedniego roku

Życie prof. Bronisława Geremka było ściśle związane z Warszawą: tutaj mieszkał, studiował, prowadził badania naukowe, wykladał, a także angażował się w działania obywatelskie i polityczne, zarówno w czasach PRL, jak i po przełomie 1989 r.

Ścieżka jest stworzona z myślą o uczniach gimnazjów i liceów. Uczestnicy będą mogli poznać miejsca związane z życiem Profesora oraz z jego działalnością polityczną. Wśród nich znajdują się, m.in.: Instytut Historii PAN, kampus Uniwersytetu Warszawskiego, Sejm i Senat RP, Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Wybrane punkty przestrzeni miejskiej odpowiadać będą kolejnym etapom życia Patrona i kolejnym płaszczyznom jego aktywności publicznej. Uczestnicy spaceru będą mogli zwiedzić niektóre gmachy (Sejm RP, MSZ, Rektorat UW), a także spotkać się z zaproszonymi gośćmi (np. dawnymi współpracownikami prof. Bronisława Geremka).

5. Czytelnia i archiwum

W Centrum im prof. Bronisława Geremka działa czytelnia, w której można zapoznać się z materiałami dotyczącymi Patrona fundacji oraz Jego księgozbiorem.

W roku 2012 ukończono porządkowanie księgozbioru prof. Geremka. W bieżącym roku czytelnia powiększyła także swoje zbiory dzięki darowiznom.

Prof. Wiktor Osiatyński przekazał 182 książek o tematyce politologicznej, prawniczej, filozoficznej i historycznej. Uzupełniają one istniejący księgozbiór, tak ze względu na profil publikacji jak i ich unikalność (wiele wydano w Stanach Zjednoczonych).

Darczyńcą jest również pan Julian Bojmart, który przekazał ok. 400 pozycji, będących w większości uzupełnieniem kolekcji *Kultury*.

Do końca roku za niewielką odpłatą zostanie przejęta część likwidowanej biblioteki Agory - ok. 900 wybranych książek oraz materiałów archiwalnych (gł. biograficznych i dotyczących opozycji demokratycznej oraz współpracy zagranicznej).

Czytelnia ponadto stale uzupełnia swój księgozbiór ze względu na potrzeby odbywających się w fundacji zajęć edukacyjnych.

Trwają prace polegające na katalogowaniu publikacji w systemie internetowym. Są one dostępne na stronie www.katalog.geremek.pl, gdzie znajduje się obecnie 3540 pozycji (w tym wiele czasopism). Katalog jest również osiągalny poprzez Mazowiecki System informacji Bibliotecznej (wspólny katalog wszystkich skupiających projekt bibliotek i czytelni województwa mazowieckiego) oraz Cyfrowe Mazowsze - Mazowiecki System Informacji Regionalnej.

W bieżącym roku trwały prace porządkujące prywatne archiwum Profesora.

W 2012 roku 16 osób przeprowadzało kwerendę archiwalną w zasobach fundacji. Większość materiałów zostało wykorzystanych do prac licencjackich i doktorskich. W Niemczech powstaje biografia Bronisława Geremka, autorstwa Reinholda Vettera. Wśród instytucji poszukujących informacji w zasobach fundacji znalazły się m.in.: Academia Europea, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Instytut Historii PAN, Kancelaria Prezydenta RP, Ośrodek Karta, Uniwersytet Warszawski.

W mijającym roku przygotowana została ulotka informująca o czytelni oraz o możliwości odbywania praktyk bibliotecznych. Od października fundacja może przyjmować studentów specjalizacji archiwistycznej Instytutu Historii Uniwersytetu Warszawskiego.

6. Wykłady w czytelni

W 2012 roku odbyły się kolejne wykłady zapoczątkowanego w ubiegłym roku cyklu *Człowiek wykluczenia*. Rozpoczęła się również nowa seria spotkań zatytułowana *Człowiek pogranicza*.

Człowiek wykluczenia

- **Prof. Janusz Czapiński**, 21 marca 2012 r. Było to trzecie spotkanie w ramach tego cyklu. Prelegent – psycholog społeczny, związany z Katedrą Psychologii Społecznej na Wydziale Psychologii UW – przedstawił częściową analizę wyników badań panelowych *Diagnoza Społeczna*, którymi kieruje od lat.
- **Non person - spotkanie z dokumentalistą i reżyserem Andrzejem Titkowem**, 4 kwietnia 2012 r. *Non-person* odnosi się do formuły radykalnego wykluczenia człowieka, który wskutek działań władzy politycznej zostaje pozbawiony prawa do istnienia w przestrzeni publicznej. Podczas spotkania Andrzej Titkow zaprezentował filmy *Z pamięci* oraz *Piękni dwudziestoletni* nawiązujące do losów Andrzeja Bursy i Marka Hłaski.

Człowiek pogranicza

- **Krzysztof Czyżewski**, 15 maja 2012 r. Spotkanie stanowiło próbę zarysowania etosu *człowieka pogranicza* – specyficznej postawy, kategorii myślenia, działania oraz postrzegania świata, która kształtuje się w warunkach społeczeństwa wielokulturowego.
- **Piotr Matywiecki**, *Tożsamość polsko-żydowska. Konflikt? Harmonia? Problem?*, 27 listopada 2012 r. Autobiograficzna perspektywa tożsamości polsko-żydowskiej, która odrzuca tonizujący punkt widzenia współczesnego synkretyzmu kulturowego, zastępując go wyrazistą świadomością *granicy*.

W wykładach uczestniczy każdorazowo 20-40 osób, głównie przedstawiciele środowiska akademickiego oraz studenci. Wykłady są rejestrowane przez Fundację Wspomagania Wsi i wersji cyfrowej udostępniane w bibliotece multimedialnej na stronie internetowej fundacji.

SPRAWY ZAGRANICZNE

1. Dialog między narodami: projekt polsko-litewski

Inicjatywa ma na celu zbliżenie pomiędzy społeczeństwami Polski i Litwy. Ubiegłoroczne wizyty studyjne dziennikarzy polskich i litewskich wskazały, że istnieje konieczność pogłębienia wiedzy na temat społeczeństw obu krajów. Centrum im. prof. Bronisława Geremka wspólnie z partnerem polskim (Instytut Spraw Publicznych) oraz partnerami litewskimi – Instytutem Stosunków Międzynarodowych i Nauk Politycznych Uniwersytetu Wileńskiego i Konfederacją Litewskich Pracodawców Biznesowych przygotowuje *Raport na temat wzajemnego postrzegania Polaków i Litwinów*. Badania ilościowe

zostały przeprowadzone w Polsce i na Litwie ze szczególnym uwzględnieniem okręgów sejneńskiego w Polsce i wileńskiego na Litwie. Wyniki ankietowe zostaną pogłębione wywiadami z politykami, intelektualistami i biznesmenami z obu krajów. Publikacja raportu planowana jest na pierwszy kwartał 2013 r. Jego konkluzje zostaną zaprezentowane podczas dwóch debat na Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie Wileńskim.

Fundacja uczestniczyła w powołaniu do życia **stowarzyszenia *Polsko-Litewskie Forum Współpracy i Dialogu***. Spotkanie założycielskie odbyło się 7 grudnia 2012 r., podczas którego uchwalono statut oraz wybrano władze stowarzyszenia. Prezesem został prof. Henryk Samsonowicz. Wśród członków założycieli znalazły się m.in. osoby związane z Muzeum Historii Polski, PEN Clubem, stowarzyszeniem *Otwarta Rzeczpospolita*. Forum stawia sobie za cel propagowanie współpracy polsko-litewskiej. Planuje stworzyć programy promujące dobre praktyki we wzajemnych stosunkach, przeciwdziałanie negatywnym stereotypom, inicjatywy edukacyjne (w tym wymiany młodzieży), organizację dyskusji i konferencji.

2. Debaty otwarte

Debaty o języku w dyskursie publicznym - kontynuacja cyklu z 2011 roku.

Celem cyklu jest refleksja nad procesem wielowymiarowego uwikłania języka w nurt współczesnego życia społecznego i politycznego.

- ***Wolność słowa a język nienawiści***, 6 marca 2012 r., Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego. Partnerzy: Fundacja Friedricha Eberta oraz Stowarzyszenie Przeciwno Antysemityzmowi i Ksenofobii *Otwarta Rzeczpospolita*.

W dyskusji wzięli udział: Jacques Dewitte (filozof, pisarz, tłumacz na język francuski m.in. prac Leszka Kołakowskiego), Elke Gryglewski (politolożka i amerykanistka, pracowniczka miejsca pamięci i edukacji historycznej *Dom Konferencji w Wannsee*), Paula Sawicka (psycholożka; prezeska *Otwartej Rzeczpospolitej*). Moderator: Konstanty Gebert (dziennikarz, publicysta).

Debaty Lemkinowskie – kontynuacja cyklu z 2011 roku.

Debaty Lemkinowskie upamiętniają dokonania Rafała Lemkina – polskiego prawnika, twórcy pojęcia *ludobójstwo* i współautora projektu Konwencji w sprawie Zapobiegania i Karania Zbrodni Ludobójstwa. Tematyka spotkań dotyczy styku praw człowieka i polityki międzynarodowej.

- ***Komu potrzebna jest pomoc humanitarna?***, 9 maja 2012 r., Biblioteka UW. Partner: Polska Akcja Humanitarna. W dyskusji udział wzięli: Linda Polman (holenderska dziennikarka, autorka książki *Karawana kryzysu. Za kulisami przemysłu pomocy humanitarnej*), Patrick de Saint-Exupéry (francuski dziennikarz, były korespondent „Le Figaro” w m.in. Liberii i Rwandzie), Grzegorz Gruca (członek Zarządu Polskiej Akcji Humanitarnej). Spotkanie prowadził Konstanty Gebert.

Pozostałe debaty

- **Tajne więzienia CIA: polska zbrodnia stanu?**, 19 kwietnia 2012 r. Biblioteka UW. Organizatorzy: *Kultura Liberalna*, Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Fundacja Geremka była partnerem spotkania.

W dyskusji udział wzięli: Wiesław Chrzanowski (profesor nauk prawnych, były minister sprawiedliwości), Henryk Wujec (opozycjonista w czasach PRL, obecnie doradca Prezydenta RP ds. społecznych), Karolina Wigura (socjolożka, dziennikarka, członkini redakcji *Kultury Liberalnej*), Adam Bodnar (prawnik, działacz społeczny, obrońca praw człowieka). Spotkanie poprowadził Paweł Marczewski z *Kultury Liberalnej*.

- **Obywatel Havel**, 18 czerwca 2012, Gazeta Wyborcza.

Deбата była związana z wydanym pod koniec 2011 r. zbiorem *Siła bezsilnych i inne eseje*, któremu patronowała Fundacja Geremka.

W spotkaniu i dyskusji udział wzięli: bp Václav Malý (były rzecznik Karty 77, obrońca praw człowieka, współzałożyciel Obywatelskiego Forum), Jan Lityński (działacz opozycji w czasach PRL, obecnie doradca Prezydenta RP ds. kontaktów z partiami i środowiskami politycznymi), Andrzej S. Jagodziński (tłumacz, publicysta, dyrektor Instytutu Polskiego w Bratysławie). Dyskusję prowadził o. Tomasz Dostatni (dominikanin, publicysta).

Debacie towarzyszył wernisaż wystawy fotograficznej *Václav Havel Občan* (Vaclav Havel Obywatel).

- **Prawa człowieka - od Aktu Końcowego w Helsinkach do Karty Praw Podstawowych UE**, 9 listopada 2012 r. Organizator: Zakład Praw Człowieka Wydziału Prawa i Administracji UW. Fundacja Geremka była partnerem spotkania.

W dyskusji udział wzięli: prof. Adam Daniel Rotfeld, prof. Mirosław Wyrzykowski, prof. Andrzej Friszke, Adam Kozieł, Józef Pinior i Hanna Machińska.

- **Debata wokół wydanego w Polsce eseju Alaina Touraine'a *Po kryzysie***,

17 grudnia 2012 r. Biblioteka UW. Partner: Ośrodek kultury Francuskiej i Studiów Frankofońskich UW.

W debacie uczestniczą: prof. Alain Touraine, Marcin Frybes, prof. Ireneusz Krzemiński. Moderacja: Izabela Wagner, Paul Gradvohl.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA POLITYKI ZAGRANICZNEJ DEDYKOWANA PROFESOROWI BRONISŁAWOWI GEREMKOWI *CHINA – EUROPE: NEW QUALITY OF RELATIONSHIPS*

20-21 września 2012, Łazienki Królewskie.

Była to trzecia z kolei konferencja poświęcona polityce zagranicznej UE. Po tematyce euroatlantyckiej, stosunkach UE-Rosja, tegoroczne spotkanie dotyczyło relacji między Chinami a Unią Europejską.

Partnerami konferencji byli: Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, College of Europe, Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie oraz PKN Orlen i Orange Polska. Patronat medialny objęły: *Gazeta Wyborcza* i *Caixin. China Economics & Finance*.

W dwudniowej konferencji uczestniczyło blisko 200 osób, głównie przedstawiciele ośrodków badawczych, eksperci, przedstawiciele placówek dyplomatycznych i dziennikarze.

Program konferencji:

Panel I: *China – Europe: Mutual perception of power, interests and values*

Bernt Berger (Stockholm International Peace Research Institute), Robert Legvold (dyrektor Euro-Atlantic Security Initiative), Qiang Li (profesor nauk politycznych, Uniwersytet Pekijski), Wenyu Xu (profesor współczesnej literatury chińskiej, Pekijskie Kolegium Prawa i Polityki). Dyskusję prowadził Dariusz Rosati.

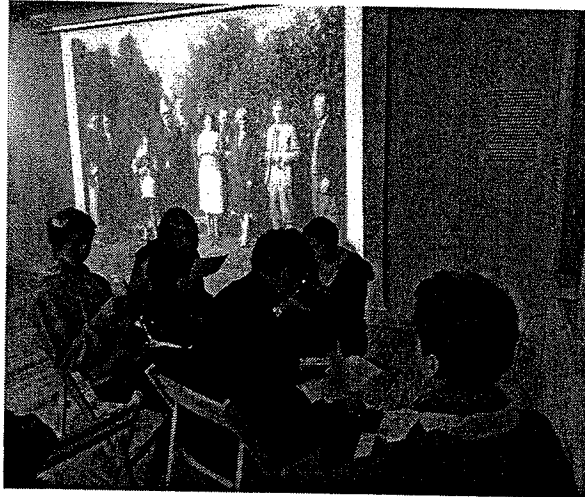
PANEL II: *Chinese experience: political and economic model*

Jasper Becker (wieloletni korespondent prasy europejskiej w Chinach), Jean-Philippe Béja (sinolog i politolog CNRS), Aleksander Dynkin (dyrektor Instytutu Gospodarki Światowej i Stosunków Międzynarodowych (IMEMO), Cui Hongjian (filozof i politolog, dyrektor Studiów Europejskich). Dyskusję prowadził Paweł Świeboda.

PANEL III: *EU-China relationships: adversaries and rivals vs competitors and partners?*

Jonathan Holslag (Institute of Contemporary China Studies), Vincent Weifeng Ni (nowojorski korespondent Caixin Media), Jacek Saryusz-Wolski (poseł do Parlamentu Europejskiego), Rodric Wye (associate fellow z Królewskiego Instytutu Spraw Zagranicznych, Chatham House). Dyskusję prowadził Adam Daniel Rotfeld.

EDUKACJA

1. Przez współczesność do historii – warsztaty historyczne im. prof. Bronisława Geremka

W 2012 r. kontynuowany i rozwijany był program *Przez współczesność do historii* - warsztaty historyczne im. prof. Bronisława Geremka. Jego celem jest **wsparcie młodzieży w rozwijaniu zainteresowań historią, w szczególności historią najnowszą oraz promowanie wiedzy historycznej** jako ważnego narzędzia rozumienia współczesnego świata. Jest on odpowiedzią na niedostateczne uwzględnianie historii współczesnej w nauczaniu szkolnym. Program umożliwia młodzieży o zainteresowaniach humanistycznych pogłębianie wiedzy poprzez ambitne lektury oraz dyskusję w gronie rówieśników.

W czasie trwania projektu fundacja organizuje uczniom szkół gimnazjalnych i licealnych cykl zajęć oraz przyznaje miesięczne stypendium w wysokości 200 zł.

Rok szkolny 2011/2012

Uczniowie klas drugich i trzecich gimnazjów oraz pierwszych klas licealnych kontynuowali naukę w trzech grupach wiekowych rozpoczętą na jesieni 2011 r.

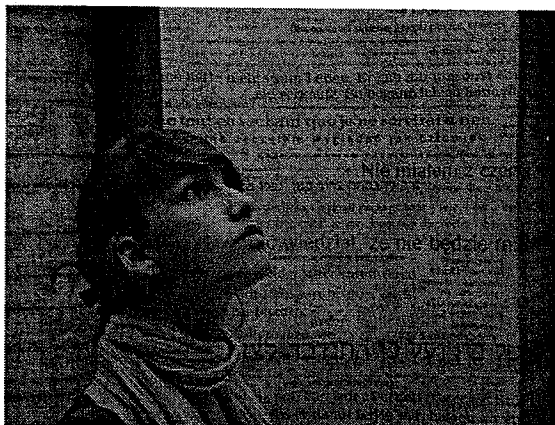
Grupa Polska – tematy warsztatów to m.in.: Postawy Polaków wobec Holokaustu; Czy II Rzeczpospolita była państwem tolerancyjnym?; Spór o stan wojenny; *Okrągły Stół* – czy można było inaczej?

Grupa Europejska - omawiane tematy koncentrowały się wokół współczesnej problematyki takiej jak: skandynawskie państwo opiekuńcze, dziedzictwo hiszpańskiej wojny domowej, Rosja po komunizmie, geneza jednoczącej się Europy.

Grupa Globalna - koncentrowała się na współczesnych problemach światowych takich jak: konflikt izraelsko-palestyński, rosnąca potęga Chin, konsekwencje dekolonizacji Afryki, pozycja USA na świecie.

Dla uczestników projektu fundacja zorganizowała **spotkania z osobami z życia publicznego**.

- 11 lutego 2012 r. spotkanie z **Marcinem Wojciechowskim**, wieloletnim korespondentem *Gazety Wyborczej* w Moskwie i Kijowie. Młodzież interesowała się wyborami w Rosji, sytuacją polityczną na Ukrainie, rolą Rosji na Bliskim Wschodzie i w Azji Centralnej oraz protestami obywatelskimi w Rosji.
- 24 lutego 2012 r. spotkanie z **Maxem Cegielskim** - dziennikarzem, pisarzem, animatorem kultury i podróżnikiem. Uczniowie dyskutowali się o Turcji, Pakistanie oraz Indiach. Rozmowa dotyczyła kwestii różnic kulturowych pomiędzy poszczególnymi cywilizacjami oraz niebezpieczeństw, które pociąga za sobą europejska perspektywa oglądu współczesnego świata.
- 26 maja 2012 r. spotkanie z **Maciejem Stasińskim** - dziennikarzem, znawcą Ameryki Łacińskiej.

Grupa Polska wzięła udział w wyjeździe do Łodzi, który miał na celu odszukanie śladów kultury społeczności żydowskiej. Młodzież odwiedziła m.in. Cmentarz Żydowski i Synagogę Reicherów.

Edycja programu 2011/2012 zakończyła się 22 czerwca 2012 uroczystością w Łazienkach Królewskich. Uczniowie przedstawili swoim nauczycielom, rodzicom oraz kolegom i koleżankom

efekty całorocznej pracy – wybrane prezentacje: *Kolumbijskie kartele narkotykowe – problem Kolumbii, USA, czy całego świata?*, *Konflikt Irlandzko-Angielski* oraz *System społeczno-ekonomiczny PRL*.

W edycji 2011/2012 wzięło udział 32 uczniów.

Rok szkolny 2012/2013

W bieżącym roku szkolnym fundacja rozpoczęła nową edycję programu. Nabór odbył się do grupy polskiej, globalnej i europejskiej. Stworzono dodatkową grupę dla uczniów drugich klas liceów, która zajmuje się problematyką tolerancji.

Warsztaty o charakterze antydyskryminacyjnym pozwalają zastanowić się nad naturą uprzedzeń, przyczynami dyskryminacji i jej rodzajami. W sumie przewidzianych jest 5 spotkań.

W edycji programu na rok szkolny 2012/2013 udział bierze 47 uczniów.

W dniach 13-14 października licealiści uczestniczyli w wyjeździe integracyjnym do Sejna, gdzie wzięli udział w zajęciach przygotowanych przez Fundację Pogranicze. Tematyka spotkań dotyczyła

wielokulturowej tradycji regionu zamieszkałego przez Polaków, Litwinów, Rosjan, a niegdyś również Żydów.

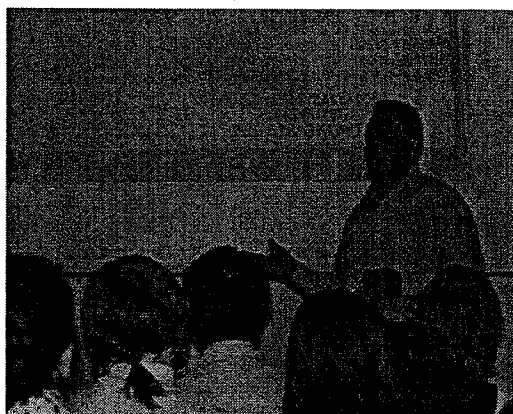
Wyjazd grup gimnazjalnych w dniach 27-28 października 2012 do Krakowa. W programie m.in. zwiedzanie Fabryki Schindlera, wspinaczka na Kopiec Kościuszki, a także zajęcia w Klasztorze Benedyktynów w Tyńcu.

24 listopada 2012 odbyło się spotkanie młodzieży z Adamem Kozielem, działaczem Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, koordynatorem programu Prawa człowieka w Tybecie. Młodzież dyskutowała o podejmowanych działaniach, które mogłyby pomóc w znalezieniu pokojowego rozwiązania problemu Tybetu i zagwarantowaniu przestrzegania podstawowych praw Tybetańczyków.

Program będzie trwał do czerwca 2013 roku.

2. Polska w XX wieku – ogólnopolskie warsztaty historyczne im. prof. Bronisława Geremka

Program (zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli) koncentruje się na ważnych zagadnieniach XX-wiecznej historii Polski, będących przedmiotem debaty w środowiskach historycznych oraz wśród szerszej opinii publicznej. Zajęcia mają zróżnicowaną formę od warsztatów i debat po spotkania z historykami, uczestnikami wydarzeń. W programie wykorzystywane są różnorodne materiały dydaktyczne takie jak film, literatura, plakat, fotografie, nagrania archiwalne.

Rok szkolny 2011/2012

W 2012 roku Fundacja kontynuuje program edukacyjny

zainicjowany w

październiku 2011 r. Jego celem, podobnie jak w przypadku projektu „Przez współczesność do historii”, jest rozwijanie zainteresowań historią współczesną. W środowiskach lokalnych brakuje niejednokrotnie interesującej oferty edukacyjnej zarówno dla młodzieży jak i nauczycieli, dlatego też projekt skierowany jest do osób spoza Warszawy. Biorą w nim udział uczniowie klas pierwszych liceów

ogólnokształcących z całej Polski oraz ich nauczyciele.

W programie m.in. spacer po Warszawie ścieżkami wielokulturowości, zwiedzanie Muzeum Powstania Warszawskiego, spotkania z udziałem opozycjonistów czasów PRL. Nauczyciele brali udział w warsztatach z wykorzystaniem plakatów propagandy niemieckiej okresu II wojny światowej, kronik filmowych PRL, archiwum historii mówionej. Spotkania odbyły się w Warszawie w formie zjazdów weekendowych: 10-11 marca 2012, 21-22 kwietnia 2012 i 19-20 maja 2012. Wizyty w Warszawie były wzbogacone o program kulturalny (spektakle teatralne, koncerty etc.).

Na wiosnę 2012 r. uczestnicy programu wzięli udział w **wyjeździe do Strasburga**, gdzie zapoznali się z pracą instytucji europejskich. Wyjazd został zorganizowany i sfinansowany przez europoła Pawła Kowala.

20 maja odbyło się uroczyste zakończenie projektu w siedzibie partnera projektu, firmy PZU. Uczestnicy wysłuchali wykładu Prezesa Zarządu PZU, Andrzeja Klesyka, na temat ekonomicznych i gospodarczych konsekwencji procesu transformacji politycznej po 1989 r.

Partnerami projektu są: Edukacyjna Fundacja im. prof. Romana Czerneckiego EFC, Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń, Dom Spotkań z Historią, Instytut Pamięci Narodowej.

W tej edycji brało udział 20 uczniów oraz 13 nauczycieli z Jeleniej Góry, Lublina, Białegostoku, Gdańska, Szczecina, Rymanowa (woj. podkarpackie) oraz Gąbina (woj. kujawsko-pomorskie).

Rok szkolny 2012/2013

Tegoroczna edycja jest skonstruowana podobnie do minionej. Zaprośiliśmy do udziału uczniów klas pierwszych liceów wraz z nauczycielami. Program ma zasięg ogólnopolski.

Zjazdy odbędą się w dniach 15-16 grudnia 2012, 23-24 marca 2013, 13-14 kwietnia 2013 oraz 18-19 maja 2013.

W programie bierze udział **23 uczniów z całej Polski oraz 13 nauczycieli**. Uczestnicy pochodzą z następujących miejscowości: Rymanów, Murowana Goślina, Chojnice, Mielec, Białystok, Jelenia Góra, Gąbin, Gdynia, Lublin, Starachowice, Szczecin.

3. Polska w XX wieku - edycja pozawarszawska

Jest to program skierowany do absolwentów (uczniów i nauczycieli) programu Polska w XX wieku z 2011 roku. Podczas ewaluacji projektu w czerwcu bieżącego roku najbardziej aktywni nauczyciele zaproponowali kontynuację działań edukacyjnych w swoich miejscowościach. Uczestnicy z czterech miast Polski przygotowali autorski program wizyt odwołujący się do lokalnej historii.

Pierwszy zjazd odbył się w Gdańsku, w dniach 27-28 października 2012 r. Uczniowie brali udział w warsztatach organizowanych w Europejskim Centrum Solidarności, zwiedzili Stocznnię Gdańską i poznali jej historię opowiedzianą przez pryzmat kobiet biorących udział w protestach stoczniowych lat osiemdziesiątych. Dowiedzieli się również czym był ruch „Wolność i Pokój”. Kolejne zjazdy odbędą się w **Białymstoku** – marzec 2013, **Lublinie** – kwiecień 2013 oraz **Jeleniej Górze** - maj 2013. Program wizyt jest przygotowany przez uczniów i nauczycieli. Fundacja Geremka wspiera projekt finansowo.

4. Olimpiada solidarności. Dwie dekady historii.

Fundacja Geremka we współpracy z Fundacją Centrum Solidarności z Gdańska przygotowały pierwszą edycję ogólnopolskiego konkursu historycznego *Olimpiada Solidarności. Dwie dekady historii*. Jest to edukacyjne przedsięwzięcie mające na celu popularyzację wiedzy o historii Polski lat 1970-1990, przybliżenie polskiego dziedzictwa historycznego i dorobku kulturowego oraz dotarcie do uzdolnionych uczniów z dużych i małych miast oraz terenów wiejskich. Konkurs jest adresowany do uczniów pierwszych klas szkół ponadgimnazjalnych i wpisuje się w aktualną podstawę programową Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Konkurs składa się z trzech etapów (szkolnego, wojewódzkiego oraz ogólnopolskiego). Na poziomie szkolnym oraz wojewódzkim uczestnicy rywalizują indywidualnie. W finale wystąpią jako trzyosobowa wojewódzka drużyna, która będzie walczyć o zwycięstwo z reprezentantami pozostałych regionów.

Finał pierwszej edycji konkursu odbędzie się dnia 4 czerwca 2013 roku w Sali BHP Stoczni Gdańskiej. **Pierwszą nagrodą jest promesa indeksu na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego na kierunkach: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, politologia oraz socjologia, a także płatny wakacyjny staż w instytucji państwowej.** Zespoły, które znajdą się na drugiej i trzeciej pozycji, odbiorą nagrody rzeczowe.

Do tegorocznej edycji zgłosiły się 432 szkoły z całej Polski.

Partnerami przedsięwzięcia są Uniwersytet Gdański oraz Instytut Pamięci Narodowej.

Patronat honorowy nad konkursem objął Prezydent Lech Wałęsa.

5. Stypendia im. prof. Bronisława Geremka dla studentów kierunków humanistycznych

Jesienią 2012 r. zakończył się nabór do drugiej edycji programu Stypendia im. prof. Bronisława Geremka. Jest to program dla wybitnych studentów z całej Polski kontynuujących naukę na III i IV roku na kierunkach: historia, politologia, europeistyka, socjologia, psychologia, filozofia oraz dziennikarstwo i komunikacja społeczna. Projekt realizowany wspólnie z Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności, Fundacją PZU oraz Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości.

Corocznie ze wsparcia korzysta 10 studentów. Otrzymują roczne stypendium w wysokości 10 tys. zł.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA:

1. Wystawa fotografii chińskiej artystki-dysydentki Liu Xia

8 grudnia 2012 r. odbył się wernisaż wystawy fotografii zakazanej artystki Liu Xia. Wydarzenie zostało poprzedzone projekcją filmu *High Tech, Low Life* prezentowanego w ramach Festiwalu Watch Docs oraz debatą z udziałem Guy Sorman i Wiktora Osiatyńskiego.

Autorka zdjęć jest żoną Liu Xiaobo, literaturoznawcy i pisarza, a także sygnatariusza Karty 08, który pod zarzutem „uprawiania działalności wywrotowej i podżegania do obalenia ustroju państwowego” został skazany na 11 lat więzienia. Gdy w 2010 r. otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla, jego żonę – bez żadnego wyroku sądowego – zamknięto w areszcie domowym, w którym przebywa do tej pory.

Wystawa jest prezentowana w Soho Factory w dniach 8 grudnia 2012 r. - 27 stycznia 2013 r.

2. Ustanowienie Europejskiego Dnia Pamięci Sprawiedliwych

Idea upamiętnienia osób, które przyczyniły się do ocalenia ludzkiej godności i życia w czasach reżimów totalitarnych została podjęta przez włoską organizację Komitet Światowego Ogrodu Sprawiedliwych (GARIWO). Zawiązała się międzynarodowa koalicja lobbująca w Parlamencie Europejskim na rzecz ustanowienia Europejskiego Dnia Pamięci Sprawiedliwych.

Fundacja Geremka zaangażowała się w inicjatywę uznając, że jest ona zgodna z drogą życiową i wartościami, którym hołdował Patron fundacji. Dzięki staraniom wielu instytucji udało się uzyskać poparcie kluczowej liczby europosłów. Finał akcji w postaci dedykowanego koncertu fortepianowego odbył się 30 marca 2012 r. na Zamku Królewskim.

Europejski Dzień Pamięci Sprawiedliwych został ustanowiony przez Parlament Europejski na 6 marca i stanowi okazję do promowania wartości takich jak tolerancja, odwaga cywilna, poszanowanie drugiego człowieka.

3. Fundacja Geremka członkiem Ruchu Europejskiego

European Movement jest obecną w większości krajów europejskich federacją instytucji działających na rzecz pogłębiania integracji europejskiej. W 2012 r. stowarzyszenie pod nazwą Forum Ruchu Europejskiego zostało zarejestrowane w Polsce. Fundacja Geremka jako jeden z członków brała udział w wyborze władz stowarzyszenia. Prezesem został poseł Marcin Świąćicki. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem programu działania stowarzyszenia.

3) Działalność gospodarcza:

Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej.

4) Teksty uchwał zarządu:

W roku 2012 Zarząd nie podejmował żadnych uchwał.

5) W roku 2012 Fundacja otrzymała:

- dotacje i darowizny na działalność statutową w wysokości : 993.443,70 zł
- pozostałe przychody operacyjne 0,66 zł
- przychody finansowe z odsetek lokat bankowych oraz różnic kursowych: 20.880,44 zł

6) Z otrzymanych kwot wydatkowano:

6.1. Koszty realizacji celów statutowych wyniosły:	836.459,90 zł.
6.2. Koszty administracyjne:	94.699,60 zł.
<i>w tym:</i>	
- zużycie materiałów i energii:	6.224,11zł.
- usługi obce (czynsz, telefony, konserwacje itp.):	27.824,14 zł.
- podatki i opłaty:	1.794,31 zł.
- wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia:	50.435,20zł.
- amortyzacja	3.948,59zł.
- pozostałe	4 473,25zł.

7) Dane o:

a/ liczba osób zatrudnionych w fundacji na dzień 31.12.2012:	4
<i>w tym :</i>	
- <i>Prezes i v-ce prezes zarządu:</i>	2
- <i>administracja</i>	2
b/ wynagrodzenia w łącznej kwocie (<i>bez umów zleceń</i>):	186.023,77 zł.
c/ roczne wynagrodzenia członków zarządu :	129.254,88 zł
d/ wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej	brak
e/ wynagrodzenia z umów zleceń :	52.007,85 zł
f/ udzielone pożyczki :	brak
g/ kwoty ulokowane na rachunkach bankowych: w Banku PKO SA w Warszawie	633.065,44 zł.
h/ wartości nabytych obligacji, objętych udziałów lub akcji :	brak
i/ nabytych nieruchomościach :	brak
j/ nabytych środkach trwałych(<i>wartości jednostkowej powyżej 3.500,00 zł</i>):	6.689,00 zł
k/ ogólna wartość aktywów według sprawozdania finansowego:	654.842,83zł.

8) Dane o przychodach z odpłatnych świadczeń realizowanych w ramach celów statutowych:

Fundacja nie uzyskała przychodów z płatnych świadczeń.

9) Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe:

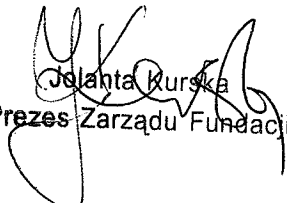
Fundacja w 2012r. nie prowadziła programów zleconych przez podmioty państwowe.

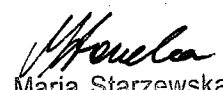
10) Informacja o rozliczeniach fundacji z budżetem i deklaracjach podatkowych:

Fundacja posiadała na dzień 31.12.2012r zobowiązania krótkoterminowe:

- składki do ZUS od wynagrodzeń pracowników w wysokości 10 422,64zł.
- zaliczki na podatek dochodowy od wynagrodzeń pracowników w wysokości 2 721,00zł.

Na tym sprawozdanie zakończono

Jolanta Kursa
Prezes Zarządu Fundacji

Maria Starzewska
Wiceprezes Zarządu Fundacji

Fundacja Centrum im. prof. Bronisława Geremka
ul. Wilcza 9a/7, 00-538 Warszawa
NIP 5252446459, Regon 141716380
tel. (022) 628 83 66